

Lietuvos-Lenkijos vyriausybės taryba susitiprins kaimynų bendradarbiavimą

Vilnius, rugpjūčio 27 d. (BNS) — Lietuvos premjeras Gediminas Vagnorius tikisi, kad Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės bendradarbiavimo taryba suteiks galimybę „aparti Europos integracijos, saugumo politikos ir dvišalių santykių klausimus“.

Tai pažymima antradienį išsiųstame premjero laiške Lenkijos vyriausybės vadovui Włodzimierz Cimoszewicz.

Šį penktadienį Lenkijos Vygrių mieste įvyksiančiame susitikime premjerai numato įkurti šią bendradarbiavimo tarybą, kuria būtų baigtas abiejų valstybių bendrų aukščiausiųjų institucijų steigimas.

Lietuvos premjero laiške Lenkija sveikinama su NATO sprendimu pakviesti šią valstybę įstoti į sąjungą ir Euro-

pos Komisijos pareikšta teigima išvada dėl Lenkijos pasirengimo deryboms su Europos Sąjunga.

„Sėkmingai integracijai ir Vakarų politines, saugumo ir ekonomines struktūras yra būtinas glaudus mūsų šalių bendradarbiavimas, reguliarios konsultacijos, pasikeičiamas informacija“, pažymi G. Vagnorius.

Lietuvos premjeras laiška nusiuntė atsakydamas į W. Cimoszewicz laiškus: rugpjūčio 6 d., kuriame pabrėžiamas Lenkijos ryštas remti Lietuvos europinės ir transatlantinės integracijos siekius bei rugpjūčio 20 d., kuriame Lenkija padėkoja Lietuvai už suteiktą materialinę bei techninę pagalbą nuo potvynio nukentėjusiems Lenkijos sritims.

Mečys Laurinkus: Lietuva — ne musė, o lygiavertė bendradarbė

Vilnius, rugpjūčio 27 d. (BNS) — „Lietuva — ne musė“, pasakė Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas bei Lietuvos delegacijos bendrosios Lietuvos Seimo parlamento Asamblėjoje pirmininkas Mečys Laurinkus.

Tai jis pastebėjo atsakydamas į Seimo nario centristo nuomonę, kad Lietuvos ir Lenkijos, turinčios dešimt kartų didesnę politinę įtaką, bendradarbiavimas primena „musės ir dramblio sąjungą“ ir gali kelti tik šypseną.

Trečiadienį Lietuvos tautinių mažumų bendrosios namuose vyko pokalbis apie šiemet įkurtą bendrą Lietuvos ir Lenkijos Seimų Asamblėją. Tautinių mažumų atstovai domėjosi, kuo Asamblėja gali joms padėti.

A. Grumado nuomone, Lietuvai reikia plėsti bendradarbiavimą visame Baltijos regione, taip pat su Ukraina, nes „artėdama prie Lenkijos, Lietuva blogina santykius su Baltijos valstybėmis“.

Tačiau M. Laurinkaus nuomone, tai lygiavertė valstybių bendradarbiavimas. Jis pažymėjo, kad Lenkija yra „langas“ į Vidurio Europą bei Vidurio Europos laisvosios prekybos sutarties organizaci-

ją (CEFTA), kurios nare Lietuva siekia tapti.

M. Laurinkus pastebėjo, kad Lenkija gali tapti pirmąja Baltijos regione ir nuo jos priklausys daugelis ekonominių ir politinių sprendimų. Seimo narys taip pat mano, kad Asamblėja skatins abiejų valstybių vyriausybės spręsti tautinių mažumų problemas. Jis žadėjo, kad Asamblėjoje bus įkurtas tautinių mažumų komitetas.

Pirmojo Asamblėjos posėdžio data bus nustatyta po spalio mėnesį įvyksiančių Lenkijos parlamento rinkimų.

Pareikštas nepasitikėjimas dar vienu ministru

Vilnius, rugpjūčio 27 d. (BNS) — Seimo socialdemokratų frakcija nori pradėti parlamentinę nepasitikėjimo žemės ir miškų ūkio ministru Vytautu Knašiu svarstymą. „Ministras yra asmeniškai atsakingas už dabartinę žemės ūkio būklę, o socialdemokratai tikisi, kad artimiausioje rudens sesijoje jam ir sveikatos apsaugos ministrui bus suorganizuota interpeliacijos procedūra“, teigė trečiadienį spaudos konferencijoje socialdemokratų frakcijos narys Juozas Oleka.

Apie ketinimus pareikšti nepasitikėjimą sveikatos apsaugos ministrui Juozui Gal-

* **Kaune rugpjūčio 28 d.** Valdas Adamkus Laisvės alėjoje prie fontano stebėjo, kaip renkami parašai akcijai „Už Valdą Adamkų“, pasakoja „Kauno diena“ (08.27). Būsimas kandidatas į prezidentus tvirtino į šią akciją nežiūrės kaip į kažkokį juridinį veiksmažodį, tai esą tik galimybė žmonėms pareikšti savo valią. „Ir galbūt ta valia kai kuriems politikieriams parodys, kad Lietuvoje ne viskas taip, kaip kartais kalbama“, sakė V. Adamkus ir tvirtino, jog pirmas „bet kokį juridinį sprendimą, kad ir koks jis būtų, su įstatymais tikrai neprasilensiu“. Pirmąją parašų už V. Adamkų rinkimo dieną — rugpjūčio 25-ąją — Kaune pasirašė apie 1,000 žmonių.

Šią vasarą Lietuvoje vyko daug įvairių renginių — Pasaulio Lietuvos bendruomenės IX Seimas, Ateitinių federacijos Nepaprastoji konferencija, į laisvę fondo šeštoji savaitė, skautų organizacijos posėdžiai ir kt. Juose gausiai dalyvavo užsienio lietuviai, atvykę iš įvairiausių pasaulio valstybių.

Nuotr.: Petro Skargos kieme, Vilniuje, Mindaugo karūnavimo-Valstybės dienos proga surengtame koncerte susitiko (iš kairės) Algimantas Gecys iš Philadelphia, Kanados Lietuvos bendruomenės pirmininkas Algirdas Vaicinas ir Algis Rugienius iš Detroito.

Šiaurės valstybių konservatoriai — už bendrą derybų su ES pradžia

Vilnius, rugpjūčio 27 d. (BNS) — Šiaurės valstybių konservatorių partijos sieks, kad Europos Sąjungos Ministrų Tarybos konferencijoje Luxemburge gruodžio mėnesį vyksiančioje Šiaurės valstybių pasisąjūdytųjų už bendrą Baltijos valstybių stojimą į ES derybų pradžia.

Tokia nuostata buvo išsakyta Helsinkyje vykusios Šiaurės Tarybos konferencijos Šiaurės valstybių ir kaimyninių valstybių saugumo klausimais.

Joje dalyvavo ir Lietuvos parlamentarų delegacija, vadovaujama Seimo vicepirmininko Andriaus Kubiliaus.

Konferencijoje buvo aptariami politiniai ir praktiniai Baltijos jūros regiono saugumo klausimai po Madrido sprendimų, diskutuota dėl galimos Švedijos ir Suomijos narystės NATO, ieškota kelių, kaip pagerinti Baltijos jūros valstybių bendradarbiavimą, pranešė Seimo spaudos tarnyba.

Lietuvos Seimo nariai konferencijoje vyresni, kad Šiaurės valstybės ir toliau palaikys Lietuvos siekį tapti NATO ir

ES nare bei pateikė pasiūlymą, kaip pagerinti Baltijos valstybių ir Šiaurės Tarybos ryšius.

Konferencijoje įvyko atskiras Šiaurės ir Baltijos valstybių konservatorių partijų atstovų susitikimas, kurio metu visų Šiaurės valstybių konservatorių parėmė Lietuvos siekius tapti ES ir NATO nare.

Šiaurės valstybių konservatorių partijos pasveikino Europos Komisijos sprendimą įtraukti Estiją ir Lenkiją į sąrašą valstybių, su kuriomis rekomenduojama pradėti derybas dėl narystės ES ir pažadėjo sieksiančios, kad derybos prasidėtų vienu metu su visomis Baltijos valstybėmis.

Vilniaus konferencijai '97 artėjant

Vilnius, rugpjūčio 27 d. (Elta) — Iki Vilniaus konferencijos '97, kurią savo svarba kai kurie istorikai linkę prilyginti prieš penkis šimtmečius vykusiam Luko suvažiavimui, beliko dešimt dienų, pirmajame puslapyje akcentuoja „Kauno diena“.

Ji primena, kad rugšėjo 5-6 dienomis vyksiančioje konferencijoje „Tautų sambūvis ir geri kaimynų santykiai — saugumo ir stabilumo Europoje garantas“ žada dalyvauti dešimties valstybių (Lietuvos, Lenkijos, Baltarusijos, Bulgarijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Moldovos, Rumunijos, Ukrainos) prezidentai bei Rusijos ministras pirmininkas.

Dėl nežinomų priežasčių nebus Slovakijos vadovo. Čekijos prezidentas Vaclav Havel negali atvykti, nes tuo pat metu yra kito tarptautinio tradicinio renginio „Forum 2000“ šeiminkas.

Visi laikraščiai praneša žinia, kad Suomijos prezidentas Marti Ahtisaari konferencijos rengėjus informavo „dėl žinomų priežasčių“ atvykstąs kitu statusu — kaip kvietinimo pranešėjas. Jis kalbės ne oficialioje konferencijos posėdyje, o Lietuvos ir Lenkijos prezidentų kvietinių pietų metu. Pasak Lietuvos spaudos, neoficiali nuomonė, jog Suomijos prezidentas kvietinimo pranešėjo statusą pasirinko dėl to, kad tarp kon-

ferencijos dalyvių bus Baltarusijos, piktinančios pasauli žmogaus teisių pažeidinėjimai, prezidentas.

I Vilnių atvyksiantys valstybių vadovai ir jų palyda iš oro uosto bus vežami neįprastu maršrutu, tvirtina „Sostine“. Taip važiuojant, Vilnius turi atrodyti didelis ir gražus miestas, tačiau visų lūšnų paslėpti nepavyks. Policija tikrina būsimą prezidentų maršrutą.

* **Finansų ministras** Algirdas Šemeta antradienį spaudos konferencijoje informavo apie valstybės skolos būklę rugpjūčio 1 dienai. Finansų ministerijos duomenimis, per 7 mėnesius Lietuvos užsienio skola padidėjo 902 mln. litų (226 mln. JAV dolerių) ir rugpjūčio 1 d. buvo 5.5 mlrd. litų (1 mlrd. 382 mln. JAV dolerių).

* **Vilniaus Gedimino** technikos universitetui iš JAV paskraidintas lektuvas „Cessna-310 Q“. Nuo rugšėjo mėnesio jį mokomiejiems skrydžiams kils Aviacijos instituto pentakursiai. Vilniaus Gedimino technikos universitetas jau anksčiau yra nupirkęs du šio modelio lektuvus. Dvimo motoris „Cessna-310 Q“ pasirinktas dėl gerų techninių savybių.

* **Trečiadienį kilęs smarkus** gaisras Smiltynėje, šiaurinėje Kuršių Nerijos dalyje, buvo po dviejų valandų suvaldytas. Liepsnos siautė maždaug 500 metrų pločio ir 1,000 metrų ilgio plote nuo naujosios perkėlos link jachtklubo. Į degančią Smiltynę buvo iš-

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Minskas. Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenko abejoja, kad Rusijos ministrui pirmininkui Jevgenij Primakov, atvykstančiam į Minską trečiadienį, pavyks galutinai sureguliuoti padėtį, susijusią su tardomais ORT žurnalistais. „Daug kam žinomi žmonės per Rusijos prezidentą verčia ministrą važiuoti čia, iš anksto žinodami, kokie bus mūsų susitikimo rezultatai“, pareiškė A. Lukašenko trečiadienį Minske interviu žurnalistams. Jo nuomone, šitai daroma tam, kad paskui būtų galima pasakyti: „Primakov niekam tikęs, nesugebėjo išspręsti problemos su visais iš to išplaukiančiais padariniais“. Jis leido suprasti, jog neketina kištis į suimtų už Baltarusijos ir Lietuvos sienos pažeidimą ORT žurnalistų, Baltarusijos piliečių bylos rengimą ir tolesnį nagrinėjimą teisme, apgailėstaudamas, kad žurnalistų byla tapo „kazkoku politiniu žaidimu“.

Banja Luka. JAV senatorius Joseph Biden antradienį susitiko su Bosnijos serbų prezidentu Biljana Plavšić ir aptarė politinę padėtį Balkanuose bei Daytono susitarimų, užbaigusių karą Bosnijoje-Hercegovinoje, vykdymą. Pasak J. Bideno, prezidentė B. Plavšić pareiškė suprantanti savo atsakomybę, siekiant įgyvendinti Balkanų taikos sutartį Bosnijos serbų respublikoje. Senatorius pripažino, jog einama politinio susitarimo link, siekiant, kad regione pasilikytų amerikiečių kariuomenė.

Tokyo. Šiaurės Korėja trečiadienį pareikalavo, kad Vašingtonas išduotų jos ambasadorių Egipte ir jo brolių, kurie, jos teigimu, pabėgo į JAV, norėdami išvengti bausmės už visuomeninių lešų iššvaistymą ir valstybinių paslapčių išdavimą. „Bet kuris individas ar valstybė, slepiantis ir ginantis nusikaltėlius, bus laikomi to nusikaltimo dalyviais ir turės prisiminti atsakomybę“, tokį atstovo pareiškimą išplatino oficiali Centrinė Korėjos naujienų agentūra. JAV antradienį pranešė, kad Šiaurės Korėjos ambasadoriui Egipte Jang Seung-il, jo žmonai ir broliui Jang Seung-ho, dirbusiam diplomatinį darbą Paryžiuje, suteiktas prieglobstis šioje valstybėje.

Ženeva. Šiaurės Korėjos atstovas JT Han Chang On trečiadienį pareiškė, kad protestuodama prieš nutarimą, kuris „visiškai iškraipo realybę apie valstybę“, Š. Korėja pasitraukia iš Jungtinių Tautų Žmogaus teisių sutarties. JT Žmogaus teisių pakomisė šią savaitę paskelbė nutarimą, kuriame kaltina Š. Korėją žmogaus teisių pažeidimu. Pakomisė nėra politinis forumas, kaip 53 narių JT Žmogaus teisių komisija. Paklaustas, ar nutarimas nepakenks rugsėjo 15 d. New Yorke planuojamoms taikos deryboms, kuriose dalyvaus Šiaurės ir Pietų Korėja, JAV bei Kinija, pasiuntynį atsakė nežiņas, kas gali įvykti ateityje.

Varšuva. Savivadybių skaičius Lenkijoje smarkiai išaugo rajonuose, kurie nukentėjo nuo liepos mėnesį įvykusių potvynių. Nukentėjusieji nebetenka vilties, susidurdami su nelaimės padariniais, trečiadienį tvirtino žinomas psichologas prof. Janusz Czupinski. Kaip jis informavo „Gazeta Wyborcza“ žurnalistus, dėl nelaimės jau nusižudė apie 50 žmonių, spejama, kad šis skaičius dar augs.

Vašingtonas. Jungtinės Valstijos perkelia maždaug 20 kovinių lektuvų į Bahreiną, taip didindamos savo pajėgas, patulijantis skrydžių draudimo zoną pietų Irake. JAV karinės pajėgos dislokuotos regione 6 metai, nuo Persijos įlankos karo pabaigos. Pasak Vašingtono, tuo siekiama atgrasyti Iraką nuo kėslų kaimyninėse valstybėse.

Basel antradienį prasidėjus naujosios žydų valstybės pamatų padėjimo 100-mečio iškilimams, Šveicarija patyrė dar didesnę spaudimą greičiau atitaisyti savąsias II pasaulinio karo neteisybes. Pasaulio sionistų organizacijos ir Izraelio Žydų agentūros pirmininkas Avraham Burg pareiškė, kad žuvusieji žydai neturės atilsio, kol Šveicarijos bankai negrąžins visų holokausto aukoms priklausiusių pinigų.

Maskva. Rusų pasieniečiai sulaukė brakonieriaivimu įtariamą Japonų laivą ir įspėjamaisiais šūviais išvyko iš Rusijos teritorinių vandenių du kitus Japonijos laivus, trečiadienį pranešė rusų pasieniečių spaudos atstovai. Pasak Reuter, Rusijos krantų apsaugos laivai dažnai šaudė į japonų žvejybos laivus, įtariamus brakonieriaivimu Rusijos vandenyse, ypač netoli gincijamų Kurilų salų.

Kairas. Egiptas ir Japonija pasirašė sutartį, kuria numatoma kartu statyti kabantį tiltą, sujungiantį dviejų žemynų — Azijos ir Afrikos — krantus, antradienį pranešė pareigūnai. Tiltas bus statomas virš Sueco kanalo 70 metrų aukštyje, kad po juo galėtų praplaukti didžiausi laivai. Iki šiol iš Sinajaus pusiasalio į Egiptą Afrikoje buvo galima patekti Ahmedo Hamdo tuneliu arba plaukti keltais. Japonijos ambasados darbuotojas Reuter naujienų agenturai sake, kad pagal sutartį Japonija Egiptui suteiks 100 mln. JAV dolerių ir sudarys sutartis su Japonijos bendrovėmis, kurios statys vidurinę 3.9 km ilgio tiltą dalį bei tilto prieigas. Statybos, vertinamos 150 mln. dolerių, turi prasidėti 1998 m. pradžioje, sakė pareigūnas. Egiptas finansuos likusią dalį statybu.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 28 d.: Šv. Augustinas, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (354-430); Meta, Steigvilė, Augintas, Liutas.

Rugpjūčio 29 d.: Šv. Jono Krikštytojo nukankinimas; Sabina, Adolfas, Svajonė, Gaudvyde.

GARBINGIAUSI KRAŠTIEČIAI

Artėjant Lietuvos Nepriklausomybės 80-osioms metinėms, „Apyaušrio“ leidykla drauge su uždaroja akcine bendrove „Welda“ rengia šventinį leidinį — trilogiją „Vardan tos Lietuvos“. Pirmojoje jos knygoje bus parašyti Nepriklausomos Lietuvos prezidentai ir Seimo pirmininkai, antrojoje — Nepriklausomos Lietuvos premjerai, Nepriklausomybės aktų signatarai, o į trečiąją knygą bus įtraukti garbingiausi rajonų žmonės — po 10 atstovų iš kiekvieno Lietuvos rajono.

Pasak rajono Savivaldybės Kultūros ir sporto skyriaus vedėjo pavaduotojos Aldonos Eidukaitienės, kuriai, mero nurodymu, buvo patikėti visi organizaciniai rūpesčiai, iš darba, renkant rajonui ir Lietuvai labiausiai nusipelnčius žmones, buvo pasitelkti Viešosios bibliotekos, Kraštotyros muziejaus, Kultūros centro darbuotojai, istorikai, žurnalistai. Pateikti kandidatus į šią knygą buvo pasiūlyta visoms rajone veikiančioms politinėms partijoms bei organizacijoms.

Išrinkti pačius garbingiausius kraštiečius nebuvo lengva. Redakcinė kolegija, pradžioje sudaryta iš penkių žmonių, vėliau buvo papildyta dar keturiais nariais. Jos pirmininkas, docentas Henrikas Gintautas pasakojo, jog dvi valandas trukęs naujosios komisijos posėdis vyko įvairiai ir emociškai. Į busimąją knygą buvo pasiūlytos 33 kandidatūros, iš kurių, kaip prašė trilogijos leidėjai, reikėjo atrinkti 10. Po ilgų diskusijų buvo nutarta į šį sąrašą įtraukti 14 pavardžių, nes jos visos atrodė vienodai reikšmingos ir sunku buvo kurios nors iš jų atsakyti. Tad garbingiausių mūsų kraštiečių sąrašas atrodė taip:

1. **Vladas Šlaitas** — dramatiško likimo, Anglijoje miręs ir ten palaidotas poetas, kurio palaikę sugrąžinimui ir gimtinę rūpinasi JAV gyvenantys mūsų tautiečiai.
2. **Paulius Galaunė** — vienas garsiausių muziejininkų.
3. **Jonas Puzinas** — pirmasis Lietuvos archeologas, susistemines ir sutvarkęs archeologinę medžiagą.
4. **Pranas Baleliūnas** — buvęs Nepriklausomybės kovų

savanoris, Kauno Vytauto Didžiojo kultūros muziejaus konservatorius.

5. **Alfonas Svarinskas** — kunigas monsinjoras, buvęs politinis kalinys.

6. **Antanas Mikalajūnas** — Lietuvos kultūros ir meno mecenatas.

7. **Stasys Yla** — kunigas ir rašytojas, vienas produktyviausių XX a. teologų, buvęs Štuthofio koncentracijos stovyklos kalinys.

8. **Feliksas Kapočius** — kunigas, 1927-1944 metais dirbęs Kauno Prisikėlimo bažnyčios klebonas, kurio rūpesčiu ji ir buvo pastatyta.

9. **Juozas Kapočius** — garbus JAV spaustuvininkas, išleisęs 37 tomų „Lietuvių enciklopediją“.

10. **Zigmas Zinkevičius** — akademikas, Lietuvos švietimo ir mokslo ministras.

11. **Jonas Voveris** — Taujėnų parapijos klebonas.

12. **Vaclovas Ramanauskas** — buvęs Ukmergės Švč. Trejybės parapijos klebonas.

13. **Kazys Mikalauskas** — buvęs Ukmergės ligoninės vyriausiasis gydytojas, rūpinasis jos statyba, įrengęs klinikinę laboratoriją.

14. **Marija Kinertaitė - Laugalienė** — pirmųjų Atgimimo metų sąjūdžio organizatorė ir dalyvė, buvusi politinė kalinė, knygos „Jaunystė ir rezistencija“ autorė.

Į trilogiją „Vardan tos Lietuvos“ buvo pasiūlyta ir daugiausia mūsų krašto žmonių: profesorius Romas Baltušis, buvęs liaudies švietimo ministras Henrikas Zabulis, aktorė Regina Varnaitė, buvęs Lietuvos savanoris Soteris Marcinkus, partizanų būrio vadas Juozas Krikštonis, biologas Povilas Šleikus, mokytojas Rapolas Stankūnas, korporacijos „Norilsko Vyčiai“ narys Vytautas Laugalis ir kiti žinomi ukmergiškiai. Docento Henriko Gintauto nuomone, jau vien tai, kad žmogus buvo išsimokslęs ir garbingiausių kraštiečių knyga, kad svarstoma jo kandidatūra, liudija apie asmenybę ir jos nuopelnus mūsų kraštui.

Knyga „Vardan tos Lietuvos“ turėtų pasirodyti jubiliejines Vasario 16-osios išvakarėse.

Rasa Griškevičienė „Gimtoji žemė“, 1997, Nr. 89

KODĖL SKELBIAMA KITOKIA PLB KONSTITUCIJA?

Pastaruju metu kompiuterijoje per „Interneta“ perduodama nepaprastai daug įvairiausių informacijos apie Lietuvą ir net lietuvių kalbą. Be kasdieniųjų žinių, teikiamų penkias dienas savaitėje, iš Lietuvos telegramų agentūros „ELTA“, iš dienraščių — „Lietuvos rytas“ ir „Kauno dienos“ per „Lithuania-On-Line“ skyrių galima daug sužinoti apie Lietuvos Respubliką, Seimą, vyriausybę bei jos įvairius padalinius, apie Lietuvos spaudą, radiją ir televiziją, apie meną, muziką, įvairias pramogas, sportą, įvairias organizacijas, turizmą, verslą, bankus ir daug daug kitų sričių, kurias visas sunku išvardinti. Nemažai informacinės medžiagos yra apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, o ypač apie neseniai įvykusį Vilniuje PLB seimą.

Skyrius apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenę papuoštas PLB emblema. Yra ir turinys. Virš jo yra įrašas — „Puslapis paruošė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvos Respublikos Seimo kompiuteri-

rių duomenų tvarkyme skyrius“.

Labai nustebau, kai atkreipiau dėmesį į „naująją“ Pasaulio Lietuvių Bendruomenės konstituciją, kur PLB vardas jau pakeistas į ULB, t.y. į Užsienio Lietuvių Bendruomenę, ir kad visas tekstas neatitinka seime priimtai konstitucijai.

Seime buvo priimta senoji PLB konstitucija, nekeičiant PLB vardo, tik su valdybos pasiūlyta pataisa 4b straipsnyje ir su atstovų pasiūlymu, kad ateityje seimai būtų šaukiami kas treji metai ir tam laikotarpiui būtų renkama PLB valdyba, kontrolės komisija bei garbės teismas.

Kompiuterijoje reklamuojama „naujoji“ PLB konstitucija yra vienas seime paminėtų projektų, kuris seimui net nebuvo pristatytas svarstymui. Šis projektas, paruoštas trijų JAV atstovų, buvo padaugin-tas ir išdalintas daugumai seimo atstovų, bet negavo eigos.

Gan keistai atrodo, kad kompiuterijoje pateikiama pirmoji versija pataisytos seimo

„Draugo“ skyriaus „Tevynės žvaigždutė“ skaitytojos Worcester, MA. Iš k. — Rozytė ir Onytė Harris, Katrytė ir Kristinutė Miliauskaitės.

Nuotr. Teresės Miliauskaitės

REGISTRUOKITĖS BENDRUOMENIŠKAM NAUJUJŲ METŲ SUTIKIMUI

darbotvarkės, kurios niekas nesilaikė. Ji vėliau net porą kartų buvo keičiama ir papildoma.

Taip pat nesuprantama, kodėl reklamuojamos seimo nutarimų komisijos siūlomos išvados, lyg tai būtų seimo nutarimai, jei jų seimas nesvarstė ir nepriėmė.

Del minėtos, visuomenę klaidinančios, informacijos reikia kaltinti PLB Vilniaus įstaigos personalą, kuris, gal ne iš blogos valios, nepasitikinęs seimo prezidiume, gynė savo nuožūrą viską perdavė LRS kompiuterių duomenų ir nepadarė atitinkamų žygių visom tom klaidom atitaisyti.

Kęstutis K. Miklas

Lietuvių telkiniai

DETROIT, MI

„ŽIBURIO“ MOKYKLA PRADEDA NAUJUS MOKSLO METUS

„Žiburio“ lituanistinės mokyklos nauji mokslo metai prasideda šeštadienį, rugšėjo 6 d., 8:50 val. ryto Dievo Apvaizdos Kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Road, Southfield Michigan. 9 val. bus šv. Mišios ir po to trumpas mokslo metų atidarymo iškilmės. Smulkesnes informacijas apie mokyklą ir registraciją teikia mokyklos vedėja Rita Kasputienė, tel. 248-553-0135.

Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai šoka Joninių šventėje. Lietingas oras „privertė“ programą atlikti bendrabučio saleje.

metu einas Lietuvos Marijonų kongregacijos provincijolo pareigas, Šv. Gertrūdos šventovės klebonas.

Čia būdamas, susipažino su Londono lietuviškos parapijos veikla, jos žmonėmis. Lankėsi Nottinghamo Aušros Vartų židinyje, kuriam vadovauja tėvai marijonai — vedėjas kun. dr. Steponas Matulis, MIC.

Be to, kun. dr. Vytautas Brilius dalyvavo lietuvių skautų sąjungos Europos rajono jubiliejinėje 50-toje stovykloje.

VILNIAUS BERNIUKŲ CHORAS „RYTAS“

Pietinėje D. Britanijos dalyje keliaujantis turizmo ir susipažinimo su D. Britanija tikslais, Vilniaus berniukų choras „Rytas“ lankėsi Londone ir liepos 13 dieną, sekmadienį, turėjo giedoti Šv. Kazimiero šventovėje per pamaldas. Vykstantį parapijos centrą, jų autobusas pasiklydo didžiule Londono „One way“ sistemoje.

Tad po pamaldų „Rytas“ Švento Kazimiero šventovėje davė puikų koncertą, pagiedodamas bažnytines giesmes lotynų, lietuvių kalba ir padainuodamas daug lietuviškų patriotinių dainų. Iš viso keturiolika kūrinų. Koncertas užbaigtas Tautos himnu. Koncertmeisterė ir choro solistė — Asta Rauduvaitė, choro meistrė — Janė Klabienė.

Po koncerto parapijos menėje parapijos tarybos moterys, vadovaujamos F. Senkuvienės ir Hildos Pisciūkienės, choristai vaišino užkandžiais, o Šv. Kazimiero klubas šaltais gėrimais, nes buvo labai karštas oras.

Po poros valandų viešnagės pas Londono lietuvius, choras savo turistiniu autobusu išvyko pasivalgyti po pietines Anglijos turistines vietas.

Praeitais metais berniukų choras „Rytas“, lankydamas Romą, Šv. Tėvo audiencijoje jam giedojo lietuviškas giesmes ir dainavo dainas.

Londoniečiai netikėtai turėjo puikų koncertą, liko dėkingi „Rytui“!

LIEUVOS POETAS BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Po ilgos ir sėkmingos kelionės po Lietuvą, poetas Bernardas Brazdžionis su žmona Aldona užsuko ir į D. Britanijos Londoną. Brazdžioniai apsisistoję Lietuvos Respublikos ambasadoje Londone, Justo Paleckio globoje.

Sekmadienį, liepos 20 dieną, Londono lietuviškoji parapija išgyveno džiaugsmingą istorinį įvyki, turėdama savo tarpe Lietuvos dainių, poetą Bernardą Brazdžionį ir maloniai Aldoną Brazdžionienę.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$55.00		
Užsakant i užsienį			
oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpelis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Į parapijos centrą ir pamaldas juos atlydėjo generalinis konsulas A. Misevičius su žmona ir ambasados kanceliarijos vedėja Imsrė Sabaliūnaitė. Po pamaldų centro menėje su daininiais, poetu Bernardu ir jo gyvenimo drauge Aldona gausingai susirinkusiems londoniečiams supazindino S. Kasparas.

Poetas perskaitė savo poezijos kūrinį, o susirinkusiųjų tarpe buvo daug jaunimo, kuriems poetas padeklamavo Vytės Nemunėlio eilėraštį „Vištytė“.

Londoniečiai sveikino savo dainių su neseniai praėjusiu gimtadieniu, sudainuodami „Ilgiausių metų — valio, valio“ su griausmingais plojimais. Londoniečiai lieka labai dėkingi poetui Bernardui ir žmonai Aldonai už atsilankymą parapijos centre, už gražią poeziją, kuri buvo perduota gyvu žodžiu.

Be to, parapijos centre buvo apsisistojęs Lietuvos Respublikos Seimo narys, atstovaujantis Krikščionių demokratų partijai Petras Gražulis. Jis po poeto Bernardo Brazdžionio eilėraščių recitalio padarė platų pranešimą apie Lietuvos gyvenimą — jo geras ir blogas puses, L.R. Seimo darbus, Seime vykstantius nesusklausymus. Sakė, kad gyvenimas Lietuvoje gerėja, kvietė londoniečius tankiau lankytis Lietuvoje. Pasisakė, kad jis čia, šiame bendruomenės centre, jautiasi kaip Lietuvoje, o ne Londone!

Petro Gražulio žodžiais, tokie centrai, kaip šis, yra lietuviškos veiklos bei susirinkimų centras iš bet kur atkeliaujantiems lietuviui. Padėkojus svečiams už atsilankymą suteikiant puikią ir

neuzmirštama programą, dar ilgokai pamandrauta karštoje dienoje prie šalto alaus...

LIEUVIŲ SAJUNGOS I SKYRIŲ IŠVYKA I SKAUTŲ STOVYKLĄ

Šiais metais LSS Europos rajono stovykla „Sodybos aidai“ vyko Lietuvių Sodyboje — Headley Park. Prasidėjo liepos 26 dieną, baigėsi rugpjūčio 2 d. Stovykloje dalyvavo iš JAV L.S.B. vyriausias skautininkas v.s. fil. Albinas Sekas ir LSS Seserijos vyriausias skautininkė v.s. fil. Rita Penčilytė, iš Lietuvos kun. dr. Vytautas Brilius.

Į stovyklos uždarymo iškilmės DBLS-gos I skyrius surengė išvyką iš Londono autobusu, dalyvavo 58 žmonės, kartu pabūti su mūsų jauniausiais skautais, būsimais lietuviškos bendruomenės nariais, o galbūt net jos vadovais. Aplankyta stovyklavietė, susipažinta su vienos savaitės skautų atliktais darbais.

Uždarymo iškilmės vyko vėliau aikštėje. Jos buvo įspūdingos, žiūrint į pačius jauniausius skautukus, kaip jie stengiasi būti pavyzdgingais stovyklos nariais. Šiais metais uždarymo iškilmės buvo be daugybės kalbų, sveikinimų. Išėjus kalbėti Jarui Alkiui, iš iškilmų aikštės išėjo ten dalyvaujantys DBLS-gos nariai, turbūt protestuodami prieš jį, nes jis, būdamas DBLS-gos centro valdybos pirmininku, privedė DBLS-gą prie bankroto...

Po iškilmų vyko linksmas lauzas, po jo vėlyvame vakare autobusas pajudėjo Londono link. Visas autobusas skambėjo dainomis. Išvykai vadovavo Viktorija Puidokienė ir Juozas Naskauskas.

S. Kasparas

EDMONDAS VIZINAS, M.D., D.C.
Specialybe - Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

LINAS SIDVYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-638-8822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7708

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708)742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.v. - 12v.p.p.

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO DABARTIS IR PERSPEKTYVOS

JULIUS PAGIRYS

Profesorius, agrarinių mokslų habilituotas daktaras

Europos Sąjungoje kaime gyvena daugiau kaip ketvirtadalis visų ES gyventojų. Žemės ūkyje dirba 6 proc. žmonių, o jų pagaminta produkcija sudaro tik 2,5 proc. bendro vidinio produkto.

Lietuvos kaime gyvena trečdalis mūsų gyventojų, o žemės ūkyje dirba apie 24 proc. visų dirbančiųjų. Pagaminta jų produkcija sudaro 11 proc. bendro vidinio produkto. Tas rodo, kad Lietuvai žemės ūkis yra svarbesnis negu Europos Sąjungai.

Žemės ūkio sritis Lietuvoje 1990 metais gamino beveik 50 proc. valstybinio produkto. Pagal mėsos bei smulkaus cukraus pagamintą ar primelžtą pieno kiekį vienam gyventojui, paminėtis metais lenkėme JAV, Angliją, VFR. Pieno vienam gyventojui daugiau primelždavo tik Danija, o mėsos daugiau pagamindavo — Danija ir Vengrija.

Tačiau greitai kaime įsivyravo netvarka, žemės ūkio produkcijos gamyba kasmet mažėjo, atsirado bedarbių. Didžiausia kaltė dėl to tenka į valdžią atėjusiems nepatyrusiems, kabinetinio mąstymo politikieriams, kurie diktatoriškais metodais vykdė žemės ūkio reformą, sudarydami prialankias sąlygas kaimui gauti.

Prieškariniais metais iš maisto produktų ir žemės ūkio žaliavų eksporto buvo gaunama apie 80 proc. eksporto pajamų. Lietuvos užsienio prekyba kasmet turėjo teigiamą balansą. Pajamos viršydavo išlaidas 6,8 proc. Tačiau dabar, atkūrus nepriklausomybę, išryškėjo nepakankama vadovaujanti žemės ūkiui žinybų kompetencija. Todėl 1996 metų pabaigoje 0,3 milijono hektarų ariamos žemės dirvonavo. Nuo 1993 iki 1996 metų pasėlių plotai sumažėjo 227,000 hektarų.

Per pastaruosius septynerius metus dėl kainų didėjimo Lietuvos žmonės beišgali vis mažiau nusipirkti pieno ir jo produktų. Pavyzdžiui 1990 metais vienas suvartojo 44,8 kg, 1996 metais — 22,8 kg, grietinės — atitinkamai 1,8 kg ir 0,17 kg, sviesto 8,7 kg ir 3,7 kg.

Nuo 1996 metų pabaigos iš žemdirbių nesuperkami grūdai, bulvės ir galvijai. Nesureguliuojami kainų klausimai. Dėl to žemdirbiai patiria didelių nuostolių, praranda iniciatyvą didinti gamybą. Žemdirbius labiausiai kamuoja nežinia. Giliai išsiskindę įprotis laiku nesumokėti už supirktą iš žemdirbių produkciją bene pats žalingiausias. LDDP daugumos valdžia taikstės su savivaliautojais, įpratino juos nepaisyti įstatymų, leido išnaudoti žemdirbius. Daugelis mėsos ir pieno bei linų perdirbimo pramonės įmonių šių metų pradžioje buvo išskolinusios žemdirbiams apie 170 milijonų litų, o linų perdirbimo įmonės 5,3 milijono litų buvo neatsiskaicijusios dar už 1995 metus.

1996 metų viduryje Lietuvoje buvo 421,7 tūkstantčiai žemės savininkų, o baigus reformą, maždaug už 10 metų jų bus apie 1,5 milijono. Ekonominis požiūris, tai nieko gero, nes smulkieji ūkininkai, negalėdami išlaikyti konkurencijos, bankrutuos. Per bankrotus, varžytines — ūkiai stambės, nes tik stambesni ūkiai turi ateitį. Dabar pas mus žemė yra beveik bevertė. Ją parduoti norinčių daug, o pirkėjų praktiškai nėra. Būtinai nauja, naši ir universali technika, trąšos, geriausių veislių sėkla ir t.t. Tačiau iš kur imti visa tai, jeigu kaimietis neturi pinigų? Iš banko didesnio kredito paimti negali, nes neturi užstato, o žemė — dar ne prekė.

Lietuvos Krikščionių demokratų partijos rėmėjų JAV susitikimas su partijos vadovybe Vilniuje š.m. liepos 9 d. Iš kairės: V. Janonis, J. Polikaitis, S. Tamulionis, V. Adomonis. Nuotr. Antano Tumėno

Dabartinė Gedimino Vagnoriaus vyriausybė imasi ryžtingų priemonių paminėtiems žemės ūkio klausimams spręsti. Šiais metais žemės ūkiui paskirta beveik 10 proc. valstybinio biudžeto, tuo tarpu Latvijoje — tik 3 proc. Vyriausybė sugebėjo išsaugoti beveik 30 proc. importo mūto mokesčių pagrindiniais maisto produktams. Žemdirbiai naudojami 7 mokesčių lengvatomis, ko neturi kaimyninių Baltijos valstybių žemdirbiai. 1997 metų pusemetyje vyriausybės pastangomis, palyginti su 1996 m. tuo pačiu laikotarpiu, eksportas iš Lietuvos padidėjo — 128 proc., kiaušinių — 226, pieno — 234, kiaulienos — 120, jautienos — 67, dešrų — 69, pieno konservų — 47, kiaušinių — 21, pieno miltų — 19 procentų.

Įvairios, kasmet gausėjančios, ūkininkavimo formos prašosi skubaus ir nuodugnesnio, negu iki šiol, tyrinėjimo, apmąstymo ir konkretnių rekomendacijų. Tačiau mokslo įstaigos tuo per mažai užsiima, nors Respublikoje yra šeši agrarinio profilio institutai, Žemės ūkio universitetas, Veterinarijos akademija bei Mokslų akademijos žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius, vadovaujamas Veronikos Vasiliauskienės. O žemdirbių institutas dar turi du skyrius ir 8 bandymų stotis. Spaudoje pasirodo tik pavienių ir tų pačių profesorių: V. Pauliko, A. Stanceviciaus, J. Čiulevičiaus ir kai kurių kitų nuomonės dėl žemės ūkio dabarties ir ateities, tačiau Mokslų akademijos leidinyje „Žemės ūkio mokslai“ skelbiami, jau net po kelis kartus spaudoje pasirodę, tik kitaip paredaugoti teoriniai straipsniai. Kyla klausimas: už ką, be tiesioginio atlyginimo papildomai iš mokesčių mokytojų kišenės kas mėnesį gauna akademikai (jų yra 37) po 700 Lt, nariai korespondentai (55) — 500 Lt, nariai ekspertai

(47) — 350 Lt? Tai ne kas kitas, kaip sovietmečio liekana. Apie tai spaudoje rašė dr. J. Rubikas, Mokslų akademijos narys korespondentas J. Janulaitis, kuris šio sovietmečio neteisėto priedo pats atsisakė. Ekonomistai praktikai paprastai skaičiuoja, kokius dividendus davė kiekvienas įdeštas litas. Tačiau mokslinių įstaigų, ypač agrarinės ekonomikos instituto politiniai dividendai — tai tik miglotos užuominos. Tą patį galima pasakyti ir apie Mokslų akademijos ekonomikos institutą, vadovaujamą šios akademijos viceprezidento, akademiko Eduardo Vilko, kuris be jokio ekonominio pagrindimo propaguoja stambių gamybinių objektų privatizavimą.

Neneigdamas privataus sektoriaus sparčiau plėtojimosi svarbos, drįstų teigti, kad jo reikšmės suabsoliutinimas be konkrečių objektų ekonominio efektyvumo prognozių šiame etape gali tapti esmine klaida, galinčia labai atsiliepti Respublikos ekonomikai bei nepriklausomybei.

Iš dabar esančių 2,108 žemės ūkio bendrovių ekonomikai stipresnių yra tik 350. Žiūrint į ateitį, bendrovės, esančios dabartinėje organizacinėje būklėje, yra neperspektyvios. Mano nuomone, artimiausių kelių metų laikotarpyje apie du trečdaliai žemės ūkio bendrovių bankrutuos. Iš bendrovių žemdirbiai turėtų išieiti ne pavieniui, o grupėmis, tada ir turto daugiau atitektų, būtų galima kooperuotis, bendrai naudotis gauta technika. Todėl Žemės ir miškų ūkio ministerija, kartu su mokslinėmis įstaigomis, turėtų nedelsiant paruošti žemės ūkio bendrovių turto privatizavimo ir persitvarkymo kooperatyvus programinę metodiką — rekomendaciją. Kooperacija žemės ūkiui būtina, nes be to nebūs mūsų kaimo ateities. Juk mūsų val-

stiečių net padėvėtos mašinos yra neiperkamos, o „bendras technikos pirkimas“ yra įmanomas ir jį galima veiksmingiau panaudoti. Ši kooperavimo programa turėtų apimti visą grandinę: nuo produkcijos pagaminimo, iki jos perdirbimo, aplenkiant parazituojančias tarpines grandis ir gan dažnai abejotinus vyriausybės sprendimus. Būdamas Šveicarijoje ir kitose valstybėse išsitikinau, kad ūkininkams išsilaukyti padeda, kaip jie patys tvirtina, tik žemės ūkio kooperatyvai.

Tačiau, reformuojant Lietuvos žemės ūkį, būtina atsižvelgti į šiuos kriterijus:

1. sukurti sąlygas privatiems ūkininkams atsirasti, tuomet ir žemės ūkio bendrovės savaime suirs;
2. atkurti prieškarinį ūkį ir ūkininkavimą netikslinga, nes jis neatitiktų šių dienų išsivysčiusios civilizacijos poreikių;
3. išsivysčiusių Vakarų valstybių ekonomikoje privataus savininko vaidmuo nėra toks svarbus, kaip mes manome, nes stambiuose ūkiuose ar firmose ūkinės veiklos subjektai yra samdyti darbuotojai, o ne savininkai;
4. nors kai kuriose Vakarų valstybėse yra skirtingos nuosavybės (valstybinės, akcinės, privačios ir t.t.) santykis, tačiau jose pasiektas aukštas gyvenimo lygis. Tai pakankamas argumentas, jog ne kuri nors nuosavybės forma buvo lemiamas veiksnys, o natūralus visuomenės vystymasis.

Iš pateiktos medžiagos matyti, kad Lietuvoje žemės ūkio reforma pasuko ne tiesioginiu, o aplinkiniu, labai vingiuotu keliu. Todėl žemės ūkio ekonomikai, kurią turėjome 1990 metais, atkurti, mano nuomone, prireiks mažiau nei 20 metų.

Rugpjūčio 21 d. 1991 m. Latvija atkūrė nepriklausomybę.

Telšių Valstybinės gimnazijos krepšinio penketukas. Antras iš dešinės — Vytautas Grybauskas. Trys šio penketo nariai jau amžinybėje.

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

(Tęsinys)

Kažkas nugaro, kad vokiečių rudmarškiniai, matydami jau beviltišką vokiečių pralaimėjimą, prisikrovę Platelių miesto turto, arkliniais vežimais kelias į namus. Mūsų vadai nutarė juos užpulti. Tie, kurie turėjo šautuvus, sugulė pamiškėje prie kelio, kuriu vokiečiai turėjo keliauti Klaipėdos link. Neilgai teko laukti — 3 ar 4 vežimai atvažiavo, pravažiavo ir nuvažiavo... Šoviai buvo paleisti, bet niekas nežino, ar kam buvo pataikyta, ar buvo aukų. Tik kita dieną kažkas pranešė, kad vokiečių kariuomenės dalinys atvyks „išva-

Pavojaus kryžkelėse

Telšių mieste vaizdas buvo nykus. Dundėjo artėjančio fronto garsai. Dalis jau buvo iškeliavę, kiti, lyg pametę galvas, ieškojo transporto priemonių. Mano tėvas buvo ugniagesys, tai jis su mama ir abi seserys tilpo ant ugniagesių automašinos. Man vietos nebuvo. Išgelbėjo mano draugai Kazys ir Jonas Na-

kučiai, kurių vyresnis brolis buvo Kauno miesto policijos aukštesnis pareigūnas. Su juo malkomis varom sunkvežimiu pupėdami prisikapstėme iki Karaliaučiaus. Ten laikinai prisiglaudėm karo pabėgėlių stovykloje. Ilgai laukti nereikėjo — vokiečių tvarka buvo žinoma. Tuoj vieni iškeliavo į frontą apkasų kasti, kiti, kaip ir aš — į įvairius darbus. Per kitą panašią su tokstanciais blakū stovyklą Dresdene buvau paskirtas į pašto tarnybą — krauti siuntinius kariams į frontą. Neilgai truko ramios dienos. Vėl pabėgėlius išrikiavo. Vieniems ir kairė — kitiems į dešinę. Kairė — tai frontas, iš kurio retas grįžto.

Likimas ir šį sykį buvo man gailėstingas. Mane, su krepšinio draugu B. Žvirzdžiu, pastatė dešinėje. Turėjome sustiprinti naujai sukurtą pašto

ugniagesių komandą, nes vokiečių namuose bebūvo likę tik senukai. Gavome puikias uniformas, prasidėjo apmokymai, aliarmas. Atrodė įdomu ir, aišku, ne taip pavojinga, kaip fronte. Net nenujautėme, kad virš Dresdeno jau niūkėsi dangus.

Bet prieš tai dar buvo vienas pusiau graudus, pusiau juokingas įvykis, kuriame turėjome progos parodyti visus savo sugebėjimus, kaip ugniagesiai. Miegodavome pagal nuostatus — apsirėngę, tik be batų ir švarkų. Vieną naktį mūsų būstinėje suskambėjo telefonas. Viršininkas, pakelejęs ragelį išgirdo nelaimės pranešimą: „Halle brennt!“ Tačiau pavargęs senukas ramiausiai atsigulė ir knarkė toliau. Matyt per miegus suprato, kad kalbama apie Halle — miestą esantį už poros šimtų kilometrų. Vokiečių kalboje zodis

„Halle“ turi ir kitą prasmę. Po kelių minučių vel telefonas ir riksmas: „Unsere Halle brennt!“

Degė mūsų pašto sandėlys. Skubėdami laiptais, matėme pašto tarnautojus ironiškai iš mūsų besišypsancius. Senukas viršininkas pradėjo duoti vieną kitai prieštaraujantis komandas, kol visiškai sutriko. Mudu su B. Žvirzdžiu griebėme žarną, kopėčias. Nukreipėme vandens srovę į sandėlio vidų, ir kur kamuoliais virto dūmai. Tačiau mūsų pastangos nieko nepakeitė. Atskubėję pašto viršininkas puolė skambinti miesto ugniagesiams. Per keletą minučių jie atvyko, o dar už poros minučių gaisro nebebuvo. Jie, užsidėję dujokaukes, įėjo į sandėlio vidų ir išvilko smilkstancius popierius pūdus...

Danznai, pagalvojęs apie praeitį, prisimenu tą įvykį, neda-

Marsas, Mir ir Maskva

Šiuo metu vakariečiams, arba bent Amerikai, labiausiai pažįstamas „ligonis“ yra pavadintas trijų raidžių vardu — Mir. Tai vienuolikos metų senumo erdvių stotis, nuolat gendanti Sovietų Sąjungos palikuonė, dabar Rusijos nuosavybė, kurios kaskdien nesekmės kasdien linksnuojamos šio krašto žiniasklaidoje.

Ar tomis žiniomis domisi eiliniai amerikiečiai, sunku pasakyti. Greičiausiai — netaip. Nebent pamurmėdami, kad Amerika kasmet moka 100 milijonų dolerių ir tas mokeskis padeda rusams tęsti erdvių tyrinėjimo programą. Deja, pastaruoju metu pinigai nukreipiami ne naujiems projektams, o Mir stoties pataisymams, kurie tik laikinai „užlopo skyles“ — iki naujos krizės erdvėse. Rūpestį kelia ir tai, kad Mir stotį ilgesniam ar trumpesniam laikotarpiui nuolat siunčiami amerikiečiai astronautai, net moterys. Nors kartais atrodo, kad JAV gyventojai nelabai brangina žmogaus gyvybę, bet yra ypač jautrūs, kai šio krašto piliečiai atsiduria pavojingose padėtyje, juo labiau — kooperuodami su neseniai buvusiais priešais. Daugelis siūlo atsukti savus astronautus iš Mir, o patį stotį palikti amžinai suklotis beorėje, šaltoje erdvėje: lai Maskva rūpinasi jos išlaikymu ir pataisymais.

Amerikos erdvių tyrinėjimo specialistai NASA laboratorijoje tvirtina, kad Mir stotis yra labai svarbi būsimoms erdvių tyrinėjimo ir mokomosioms programoms. Ateinančių metų birželio mėnesį numatyti naujos erdvių stoties statybos darbai, juos atliekant kartu su Rusija. Amerikiečių ir rusų bendras darbas bei gyvenimas Mir stotyje duoda progą atlikti ne vien svarbius eksperimentus, bet išmokyti vieną su kitais sugyventi, vieni kitais remtis ir pasitikėti. Mir yra nepažįstama laboratorija, todėl ir į ją pilami droleriai pateisinti.

Rusija stengiasi nuslopinti bugštavimus, kad Mir jau atgyvenusi ir turėtų būti išmontuota, o dėmesys ir finansai, kurių Maskvai taip trūksta, kreipiami naujų įsipareigojimų vaga: būsimosios erdvių stoties, pavadintos Alpha, statybai. Vienok čia susiduriama su įprastu rusišku šovinizmu: Mir yra akivaizdus Rusijos erdvių tyrinėjimo pasiekimų įrodymas, kurio atsisakyti nelengva, juo labiau, kad nesek-

mių pastaraisiais metais daug daugiau, negu laimėjimų. Nors Mir tik vargais negalais išsilaiko stratosferoje, vis tik kol kas tai vienintelė beveikianti erdvių stotis. Ir ji yra Rusijos nuosavybė!

NASA tikisi, kad Mir pataisyti dar įmanoma ir amerikiečiai astronautai (šiuo metu stotyje yra tik vienas) bent iki ateinančių metų birželio galės pasinaudoti gyvenimo ir darbo erdvėse patirtimi, būtina, kai naujoji Alpha stotis pradės veikti. Jeigu Mir bus „išimta iš apyvartos“, visus bandymus, tyrimus ir pasiruošimus teks atlikti dirbtinėse laboratorijos sąlygose. Bet čia vel iškyla „rūpestis savais piliečiais“ ir vis didėjančiam mokymosi programą kaip galima greičiau nutraukti.

Rusija tvirtina, kad be didelio vargo gali tęsti erdvių tyrinėjimą Mir stotyje ir tuo pačiu prisidėti prie Alpha statybos, kaip yra įsipareigojusi. Tačiau pro Maskvos pagyrūnišką propagandą, kad padėtis nėra jau tokia beviltiška, kaip tvirtina užsieniečiai, o Mir — tas didysis sovietijos mokslininkų genijams paminklas — išsilaikys dar bent tiek metų; pro nuolatines kalbas šiame krašte apie Mir nesaugumą, kažkaip pasikiša Amerikos erdvių programos menkavertiškumo jausmas, kurio nepanaikino net labai sėkmingas mažojo Pathfinder erdvėlaivuko nusileidimas ant Marso š.m. liepos 4 d., nei jo atlikti tyrinėjimai, siunčiami į NASA laboratorijas.

Mir rūpestiai ir nesėkmės, atrodo, jau nustelbė Amerikos pasiekimus ir Pathfinder duomenys tarytum pasidarė nesvarbūs. Gražu, kad du būvusieji priešai taip sėkmingai bendradarbiauja, jeigu jau ne žemėje, tai bent erdvėse, iš kurių dar neseniai buvo planuojama, kaip vienas kitą sunaikinti. Dar būtų reikšmingiau, jeigu Amerika parodytų daugiau pasitikėjimo savo atliktais erdvių tyrinėjimo darbais arba ateities galimybėmis. Nejaugi NASA visuomet teis iš mokslo ir finansų rusų pokslininkų sumanymus? Ir Maskva turi pagaliau susiprasti, kad neįmanoma išlaikyti beveikiantią Mir stotį ir, kaip lygus su lygiu, bendradarbiauti su Amerika naujosios Alpha erdvių stoties statyboje. O amerikiečiai, neatsisakydami kooperuoti su rusais, turi taip pat labiau vertinti savo pasiekimus šioje srityje.

mušusios daugiaaukščių namų stogus, sproginėjo viduje. Sienos skeldėjo, lyg per žemės drėbėjimą ir su trenksmu virto žemyn, laidodamos viską po savimi. Švilpė švino skeveldrų lietus...

Palikę mašiną gatvėje, visa ugniagesių komanda suvirto į rūsį. Čia jau buvo pilna žmonių, girdėjosi vaikų klyksmas, moterų aimanos... Nežinia buvo, ar čia pavojingiau likti palaidotiems po griuvėsiais, ar gatvėje — užmušiami? Kai sprogimai apmušo, drįsime išlikti į viršų. Savo mašiną radome nuo sproginčių išbyrėjusių stiklais, bet vaziuojamą. Pajudėjome per liepsnose skęstantį miestą. Negalvodami apie profesinę pareigą, baimės apimti lyg nematėme aplinkui liepsnojančių namų.

(Bus daugiau)

PORNOGRAFIJA IR SMURTAS VISUOMENĖS RYŠIŲ PRIEMONĖS: PASTORACINIS ATSAKAS

**Pokyčiai moralės
vertybių sąvokoje**

Pastaraisiais metais moralės vertybių suvokimo srityje įvyko pasaulinė revoliucija, radikaliai pakeitusi žmonių mąstymą bei elgesį. Pristatydamos ir atspindėdamos naujas nuostatas bei gyvenimo būdus, komunikavimo priemonės suvaidino ir tebevaidina svarbų vaidmenį šiame individualių bei visuomeninių pokyčių procese.

Kai kurie pokyčiai buvo teigiami. Šiandien, anot popiežiaus Jono Pauliaus II, „pirmas teigiamas ženklas yra daugelio vyrų ir moterų visišką savo pačių ir kiekvieno žmogaus orumo suvokimą... Sykiu susiskaldžiusiam bei visokiausių konfliktų kamuojamame pasaulyje vis labiau suvokiama radikali tarpusavio priklausomybė ir, vadinas, solidarumo, perkelsiančio tarpusavio priklausomybę ir moralės lygmenį, būtinybė“. Visuomenės komunikavimo priemonės daug prisideda prie šių pokyčių.

Deja, daugelis pokyčių buvo neigiami. Greta įprastų piktnaudžiavimų atsirado naujų žmogaus orumo bei teisių ir krikščioniškųjų vertybių bei idealų pažeidimų. Dalis atsakomybės už tai irgi tenka komunikavimo priemonėms.

Visuomenės komunikavimo priemonės atsakingos, nes, pasak Vatikano II Susirinkimo, pripažįstant, kad jos „labai naudingos žmonijai“, sykiu negalima nuneigti, „jog žmonės gali jas panaudoti prieš Kūrėjo valią ir paversti blogio įrankiais“.

Tarp nerimą keliančių šio meto reiškinijų reikėtų paminėti pornografijos bei nevaldomo smurto plitimą daugelyje bendravimo priemonių. Knygos ir žurnalai, įrašai, kinas, teatras, televizija, vaizduojamos, reklaminiai siužetai ir netgi telekomunikacijos priemonės dažnai pateikia smurtišką elgesį arba permisyvią lytinę veiklą atvirai pornografiniu ir moraliniu jausmų užgaunančiu būdu.

Kaip nuodėmės suzaltos žmogiškosios prigimties tamsiosios pusės atspindžiai, pornografija ir smurto aukštinimas yra labai sena žmogiškojo būvio realybė. Tačiau per paskutinį amžių ketvirtį bei reiškiniai įgijo naujų metmenų ir tapo rimtomis socialinėmis problemomis. Laidotarpiai, kai vyruoja beveik visuotinė ir apgailėtina sumaištis dėl moralės normų, visuomenės komunikavimo priemonės padarė pornografiją bei smurtą prieinamus kur kas platesnei auditorijai, apimantį jaunuolius ir net vaikus; sykiu šis reiškinys, vienu metu būdingas daugiausia vien turtingoms šalims, per visuomenės komunikavimo priemones ėmė griauti moralines vertybes besivystančiose šalyse.

Tad vienas iš akivaizdžių pornografijos padarinių yra nuodėmė. Valios pritarimu grįstas dalyvavimas gaminant ar platinant šiuos žalingus produktus gali būti vertinamas tikrai kaip didelis moralinis blogis. Kita vertus, tokia medžiaga nebūtų gaminama bei platinama, jeigu neturėtų rinkos; tad tie, kurie vartoja tokius gaminius, ne tik daro žalą sau, bet ir prisideda prie nešvaraus verslo išlikimo. Dažnas susidūrimas su smurto komunikavimo priemonėmis gali klaidinti vaikus, kurie nepajėgia lengvai skirti fantaziją nuo realybės. Vėlesnėje vystymosi stadi-

gali matyti, dėl įrašų, kuriuos jie gali girdėti, ir del publikacijų, kurias jie gali skaityti. Jie pagrįstai nenori, kad namuose skiepijamus moralės idealus griautų nepageidaujama medžiaga, pernelyg lengvai prieinama daugelyje vietų — dažnai per visuomenės komunikavimo priemones.

Čia norėtume apibūdinti rimtesnius pornografijos bei smurto padarinius individams ir visuomenei, nurodyti kai kurias iš pagrindinių šios šandien egzistuojančios problemos priežasčių ir atkreipti dėmesį į padėtį gelbstinčias priemones, kurių būtina imtis komunikavimo priemonių darbuotojams, tėvams, švietimo darbuotojams, jaunimui, plačiajai visuomenei, visuomenės valdžios įstaigoms, Bažnyčioms ir religiniams bendrijoms, taip pat privataus sektoriaus grupėms.

Pornografijos ir smurto padariniai

Pakako jau paprastos patirties išvėgti neigiamus pornografijos bei smurto, sklindančių per komunikavimo priemonės, padarinius, kuriuos patvirtino visame pasaulyje atliktos studijos. Pornografija komunikavimo priemonėse laikoma teisė ir vyriškos ar moteriškos prigimties žmogaus kūno intymumą pažeidimu per garso ir vaizdo technikos naudojimą, pažeidimu, redukuojančiu žmogaus asmenį ir žmogaus kūną į anonimišką piktnaudžiavimo objektą gėdulingumo patenkimo tikslu; smurtas komunikavimo priemonėse gali būti suprantamas — ypač šiame kontekste — kaip pasiūla, skatinanti žemojus žmogaus instinktus imtis veiksmų, priešingų asmens orumui, ir vaizduojanti smarkią, agresyvią ir dažnai aistringai vykdomą fizinę jėgą. Specialistai gali tarpusavyje nesutarti, kaip ir kiek šie reiškiniai veikia konkrečius individus bei grupes, tačiau bendri problemos metmenys yra matomi plika akimi, aiškūs ir keliantys baimę.

Niekas negali laikyti save atspariu griauantiems pornografijos bei smurto padariniams arba apsaugotų nuo žalos, kurią gali padaryti jų paveikti asmenys, tačiau ypač pažeidžiami yra „jauni ir nesurengę žmonės, kuriems greisia didžiausias pavojus tapti aukomis. Pornografija ir sadistiškas smurtas žemina lytiškumą, griaua žmonių santykius, išnaudoja individus — ypač moteris ir jaunuolius, ardo santuoką bei šeimos gyvenimą, skatina antisocialų elgesį ir silpnina visuomenės moralę.

Tad vienas iš akivaizdžių pornografijos padarinių yra nuodėmė. Valios pritarimu grįstas dalyvavimas gaminant ar platinant šiuos žalingus produktus gali būti vertinamas tikrai kaip didelis moralinis blogis. Kita vertus, tokia medžiaga nebūtų gaminama bei platinama, jeigu neturėtų rinkos; tad tie, kurie vartoja tokius gaminius, ne tik daro žalą sau, bet ir prisideda prie nešvaraus verslo išlikimo. Dažnas susidūrimas su smurto komunikavimo priemonėmis gali klaidinti vaikus, kurie nepajėgia lengvai skirti fantaziją nuo realybės. Vėlesnėje vystymosi stadi-

joje smurtas komunikavimo priemonėse gali paskatinti išpūdziamis imlius asmenis, ypač jaunuolius, laikyti tai normaliu ir priimtiniu, pamėgdžioti vertu elgesiu. Kartais netgi tvirtinama, jog tarp pornografijos ir sadistiško smurto gali egzistuoti psichologinis ryšys; kai kada pati pornografija yra atvirai smurtiška tema ir turinui. Asmenims, žiūrintiems arba skaitantiems tokią medžiagą, gresia pavojus perkelti panašias nuostatas ir panašų elgesį į savo santykius su kitais ir imti nepakankamai gerbti kitus kaip brangius Dievo vaikus ir kaip vienos žmonių šeimos brolius ir seseris. Toks ryšys tarp pornografijos ir sadistiško smurto itin reikšmingas tada, kai kalbama apie tam tikrų psichinės negalios formų kamuojamus žmones.

Net vadinamoji „švelnioji“ pornografija gali pasižymėti jautrumą palengva mažinančiu poveikiu, pamažu daryti individus moraliai šurkščius bei asmeniškai nejaudrius kitų teiseis bei orumui.

Pornografijos — kaip ir narco-tykų — vartojimas irgi gali ugdyti iprocius ir versti individus ieškoti vis „stipresnės“ ir labiau iškrypusios medžiagos. Šiam procesui tęsiasi, didėja antisocialaus elgesio tikimybė. Pornografija gali skatinti nesveiką fantaziją ir elgesį, kludyti asmens moraliniam augimui ir sveikų bei brandžių santykių vystymuisi, ypač santuokoje ir šeimos gyvenime, kur tokie svarbūs dalykai yra abipusis pasitikėjimas bei atvirumas, asmens moralinis vientisumas minties ir veiksmo požiūriais. Pornografija gali trukdyti autentiškai išreikšti žmogaus lytiškumą šeimoje. Juo labiau lytinė veikla suvokiama ne kaip patvarios meilės išraiška santuokoje, bet kaip nepaliaujama desperatiška asmeninio pasitenkinimo paieška, juo labiau pornografija suvokiama kaip veiksnys, prisidedantis prie visuminio šeimos gyvenimo griovimo.

Blogiausiai atvejais pornografija gali kurstyti arba pastiprinti — kaip savotiška bendrininkė — pavojingų lytinių nusikaltelių — vaikų tvirkintojų, žagintojų ir žudikų — elgesį. Pornografijos bei smurto esmė yra panieka, traktavimas kitų ne kaip asmenų, bet kaip objektų. Tad pornografija ir smurtas gali sunaikinti švelnumą bei užuojautą, skatinti nejaudrumą ir netgi žiaurumą.

Problemų priežastys

Pagrindinė pornografijos ir smurto plitimo per komunikavimo priemones priežastis, atrodo, yra visur sklindantis moralinis permisyvumas, kylantis iš noro asmeniškai pasitenkinti bet kokia kaina. Tai susiję su tam tikra nevirtę liančia moraline tuštuma, justinį malonumą paverčiančia

vienintele žmogui pasiekiamai laime. Tačiau pornografijos bei smurto gausėjimą komunikavimo priemonėse lemia ir kelios labiau tiesioginės priežastys. Iš jų paminėtinos šios:

Pelno motyvas. Pornografija yra pelninga pramonė. Kai kurie komunikavimo priemonių pramonės sektoriai, deja, pasidavė pagundai išnaudoti žmogaus — įskaitant jaunus bei išpūdziamis imlius protus — silpnumą, idant gautų pelno iš pornografijos bei smurto gamybos. Kai kuriose visuomenėse pornografijos pramonė toliau pelninga, kad tapo susijusi su organizuotu nusikaltamumu.

Netikę libertaristiniai argumentai. Kai kas sako, jog išraiškios laisvę reikalauja toleruoti pornografiją — net jaunimo moralinės gerovės ir visų visuomenės narių teisės į intymumą bei į viešojo padarumo aplinką sąskaita. Kai kas net klaidingai tvirtina, jog geriausias kovos su pornografija būdas yra jos legalizavimas. Ydingus libertaristinius argumentus kai kada palaiko nedidelės grupės, neatstovaujantios daugumos moralinėms vertybėms ir neįžvelgiančios, kad kiekviena teisė susijusi ir su atsakomybe. Teisė į išraiškios laisvę neegzistuoja tuštumoje. Visuomenės atsakomybė už jaunimo gerovės bei pagarbos moterims skatinimą, už intymumo bei viešojo padarumo apsaugą rodo, kad laisvės nevalia prilyginti savi-
valei.

Rūpestingai parengtų įstatymų dėl bendrojo gėrio, įskaitant jaunimo moralę, apsaugos stoka arba jau esamų įstatymų neveiksmingas įgyvendinimas.

Daugelio žmonių sutrikimas ir apatija; čia minėtini ir religinių bendrijų nariai. Klaidingai manantys, kad pornografija bei smurtas, skleidžiamas komunikavimo priemonių, jų nepaveikia arba laikantys save bejėgiais prisidėti prie problemos sprendimo.

Atsakas į problema

Pornografijos ir smurto plitimas per visuomenės komunikavimo priemones daro žalą individui bei visuomenei ir iškelia būtinybę tiek atskiriems žmonėms, tiek grupėms neatidėliojant ir realistiškai spręsti šią problemą. Būtina gerbti pagrįstas teises į laisvą išraišką ir laisvą keitimąsi informacija, bet nemažiau — ir individų, šeimų bei visuomenės teises į intymumą, viešąjį padarumą ir pagrindinių vertybių apsaugą.

Aptarsime septynias grupes, nurodydami, kaip šio reiškinio atžvilgiu privalu elgtis komunikavimo priemonių darbuotojams, tėvams, švietimo darbuotojams, jaunimui, plačiajai visuomenei, visuomenės valdžios įstaigoms, Bažnyčiai bei religinėms grupėms.

Susizinojimo priemonių reikšmė

Būtų nesąžininga tvirtinti,

Iš vienuolikos pasaulio kraštų IX PLJ Kongresą JAV-se susirinkęs lietuvių jaunimas daug diskutavo, mokėsi ir numatė gaires ateities veiklai.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS (VEDIMAI—PATAISYMAI)
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8664
(773) 581-8664

Parduodu „Audi“ 5000 S.
1984 m. laidos. Kaina \$1,250
Skambinti: 773-638-1050
darbo metu 9 v.r. — 5 v.p.p

DĖMESIO!

Parduodamas 87-88 Buick Century auto. Gerame stovyje, 65,690 mylių. Nauja baterija. Kaina \$2,500. Kas nori pirkti, prašome skambinti Antanui 708-425-2743

Daytona Ormond Beach, FL
našė parduoda namą: 3 mieg. 2 vonios, geroje vietoje, 1 bl. iki vandens. Prieinama kaina. Teirautis tel. 904-441-8143

Dvi 30 m. moterys ieško darbo.
Viena gali savo namuose prižiūrėti vaikus, kita gali dirbti bet kokį darbą ir gyventi kartu.
Tel. 773-471-2517

MĖLYNĖS MĖLYNĖS
Gailė priėmė gailę, arba pirkti jau pirkinį. Važiav: 1-94 81 Michigan East 1 (New Buffalo). Toliau eiti šalia [MIKE'S BLUEBERRIES]. Atvažiuokite uogoms krepšeliui. Čia graži vieta visi šeimai pasidžiaugti gamtoje.
Tel. 616-469-2509

MISCELLANEOUS

Chicago Employment Agency
Įvairūs darbai vyrams. Uždarbis \$360-500. Legalizacija Kanadoje. Kreditai automobiliams.
Tel. 773-227-8243

Vilniuje, Justiniškių rajone, parduodamas keturių kambarių butas. Besidomintiems, prašome kreiptis telefonu Vilniuje, 011-370-2-22-80-91, arba vakarais Amerikoje telefonu 413-549-0619

TAISOME

SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-6824

Surandu tolimus ir artimus gimines Lietuvoje; padedu įsigyti gimines geneologinį medį. Rašyti liet. arba anglų k.: Elena Kavaliuskaite, Marvelės 13, LT 3018 Kaunas, Lithuania

Išnuomojamas 2 mieg. bt., 10833 S. Harlem, Worth, IL. Su šiluma. \$595 į mėn. Seimininkas kalba anglškai.
Tel. 708-361-1670

DRAUGO REKLAMA
773-585-9500

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Siunčiame baldus ir komercines siuntas. Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai arba privačiam asmeniui į Lietuvą, € 59 sv., minimumas \$25.00.

P pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI:

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai, 50 svarų.

\$39.- šventinis - kava, arbata, kakava, mėsos konservai, vaisių sultys, sausainiai, saldainiai, aspirinas, vitaminai.

\$39.- vaikams - kakava, dešra, mėsos konservai, javainiai, vaisių sultys, riešutinis šokoladinis sviestas, sausainiai, saldainiai.

Istaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė 7116 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706. Tel.: d. (813)360-9881, n. (813) 360-1364.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

„Bažnyčios žinios“, 1997, Nr. 11.

(Bus daugiau)

NAUJI LEIDINIAI

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Vokietijos knygynų lentynose pasirodė periodinės spaudos bendradarbio, ruso L. Rešino leidiny „Generolas tarp dviejų frontų — Walter von Seydlitz sovietinėje belaisvių stovykloje 1943-1955“.

Tikiu, kad karinių veikalų mėgejai šį 329 psl. leidinį perskaitytų vienu „ypu“, kadangi artilerijos gen. Walter von Seydlitz (šiandieną trijų žvaigždučių generolas), apdovanotas riterio kryžiumi ir ažuolo lapo ordinu, patekusių prie Stalingrado į nelaisvę, daugumą dienų praleidęs stovykloje. Tad ir tolimais gyvenimais yra tikrai įdomus. Be abejo, autorius į vokiečio generolo gyvenimą žiūri sovietiniu laikotarpiu ir sovietiniais akimais bei pasiremdamas NKVD archyvais, pranešimais Berijai, Molotovui, Stalinui ir kt. aukštesiems pareigūnams, kurie „rūpinosi“ belaisvių gyvenimu ir linkusiais bendradarbiauti su sovietais.

Generalui, patekusį į sovietinę nelaisvę, netrukus belaisviai komunistai įsteigė „Tautinį laisvos Vokietijos komitetą“. Pritraukti ir nekomunistus belaisvius, 1943 m. rugsėjo mėn. sovietai įsakė įsteigti „Vokiečių karininkų sąjungą“. Jos pirmin. paskirtas buvo gen. von Seydlitz. Jis patardavo ir padėdavo vokiečių dezertyrams kaip pasitraukti už vokiečių fronto liniją, kur jie kartu su sovietiniais partizanais, turėję kovoti prieš savo tautos karinius. Jo tikslas taip pat buvo įsteigimas „Vokiškos laisvės armijos“, pradžioje susidedančios iš keturių divizijų, priešlektuvinės artilerijos („Flak“) ir vienos lėktuvų eskadrilės. Sunku patikėti, bet atrodo, kad tai tikrovė, nes rusas toliau rašo, kad vienam vokiečių belaisvių susirinkime, kalbėjęs sovietinis majoras, pirmąsias skandavęs vado ir mokytojo Stalino vardą, o generolas W. von Seydlitz taip šaukęs apie žiaurų priešą, taigi vermachtą. Savo kalbą vokiečių užbaigęs šiais žodžiais: „gyvuoją galingoji raudonoji armija“. Generolas galvojęs, kad eidamas laisvės armijos vado pareigas, o gal net būdamas egzilinės vyriausybės nariu, galės grįžti į Vokietiją. Deja, 1945 m. sovietai į Berlyną pasiuntę patikimus komunistus-karininkus, taigi ne gen. Seydlitz, bet von Lenski, Bechlerį ir kt.

Kaip ir amerikiečių be-

laidėje aukštesnieji karininkai turėję rašyti savo prisiminimus, kovą, taip pat ir sovietai to paties reikalavo iš vokiečių. Tad ir gen. W. von Seydlitz turėjo parašyti taktinius karinius įėjimus ir be jokių abejonių Stalingrado mūšį. Tuo jis savo „tarnybą“ sovietams ir užbaigė, nes 1950 m. kaip karas nusikaltėlis buvęs nušautas 25 metų kalėjimu. Iki 1955 m. atleidimo, jis dienas leido tarp kriminalistų ir labai sunkiose sąlygose. Mirė 1976 m.

Ruso perskaityti archyviniai dokumentai rodo, kaip sovietai išnaudodavo belaisvius savo propagandai. Stebiuosi, kad prie jų priklausė taip pat feldmaršalo Paulaus 1949 m. raštas, siųstas NKVD įstaigai. Jame Stalingrado belaisvis pataria savo „kameradą“ gen. Seydlitzą iš belaisvės neatleisti. Bet ir gen. Seydlitz taip pat rašo NKVD įstaigai, skūdamas ją blogu maistu, nes 45 gr. sviesto yra labai mažai. Be to, tautinio komiteto ir karininkų sąjungos nariai būvę priversti atlikti žymiai sunkesnius darbus už eilinius vokiečių belaisvius. Ir vėl juoko verta vieta: apleidamas stovyklą gen. Seydlitz parašęs padėką Sov. Sąjungos vyriausybei... už gerą gyvenimą dvilika metų belaisvių stovykloje! Gal buvęs priverstas?

Politiniai — kariniai atžvilgiu, vokiečių generolą gal reikėtų palyginti prie gen. Vlasovo. Juk ir jis norėjęs geroves savo tautai. Taigi, kas supranta gen. Vlasovo žingsnį, gal neturėtų smerkti gen. Seyd-

litą. Tik stebiuosi, kad prūsišką išdidumą palauzė sovietai feldmaršalui Paului, gen Seydlitzui ir gal kitiems, tūkstantiems karininkų. Taip pat keista, kad gen. Seydlitz lageryje rūpinosi tik savimi, užmiršdamas eilinius karius, gyvenančius taip pat sunkiose sąlygose. Tuo reikalu rusas neradęs nė vieno rašto — skundo.

Antrą įdomų leidinį esu priverstas imti iš Berlyne leidžiamos „Die Welt“ dienraščio ir jame atspausdintą Vienoje gyvenančio K. Beckerio kritiką, nes knyga „Sudiev Rusija“ pasirodė italų ir rusų kalbomis.

Leidinio autorius G. Chiesa yra buvęs „La Stampa“ dienraščio korespondentas Maskvoje, gerai susipažinęs su Rusijos gyvenimu. Jis numato rusiškos tautos ir istorijos pabaigą! „Kartais dingsta tautos, valstybės, nepalikdamos pėdsakų. Net ir mokslininkai nesužinojo jų praeities — istorijos“ — rašo G. Chiesa. Ta-

čiau Rusiją mokslininkai tikrai prisimins, dėl jos įnašo į pasaulinę kultūrą, literatūrą, teatrą, mokslą, jos karinę galybę, žiaurumus, vykdančios laboratorinius, tragiškus eksperimentus.

Rusijos griuvimas yra neišvengiamas. Ji jau prarado vidurinę Aziją, dabar pradžia randama Kaukaze, vėliau atsiskirs Sibiras, kuris pateks į stipriausio „tigro“ Azijoje — Kinijos rankas.

Šiandieninę Rusijos tragediją italis priskiria B. Jelcinui, kadangi jis neturi savo ideologijos, yra be jokių demokratinų įsitikinimų, kuriam vienintelė ideologija, vienintelis draugas, vienintelė meiluzė yra tik galia ir jėga. Italo nuomone, B. Jelcinas rinkimų metu „papierkęs“ eilę spaudos bendradarbių.

Pabaigoje G. Chiesa klausia: „kodėl JAV uždarė akis prieš statomus nedemokratiškus žingsnius? „Šiandieninė Rusija yra 'bomba', kuri kiekvienu metu gali sprogti“ — raše italas.

... Nors kūną priglaus svetimoji žemelė
Ir oš ne gimtieji šilajai,
Akim amžinybės paglostytą tą šalį,
Kurį vis krūtinėj nešiojai...

Bernardas Brazdionis

Mylimam dėdei

PETRUI MIKŠIUI

mirus, kartu su žmona, JANINA BIRUTE, sūnumis RIMVYDU ir LINU liudi

Mikšių ir Perednių šeimos.

Kaunas, Lietuva

Valerija Barmienė buvusių savo mokinių tarpe. Iš kairės: Pranas Visvydas, Mokytoja, Vytautas Puzinauskas ir Bronius Aras.

DVI VASARIŠKOS NETEKTYS

Šią vasarą, besidžiaugdama saulėtomis linksmybėmis, atsisveikinau su keliais ilgamžiais. Bet ką reiškia jų amžius, dar nepasiekęs devynių dešimčių, palyginus su rugg. 4 d. mirusia 122 metų prancūze Jeanne, Calmet iš Arles miesto. Rašoma, ji ten 1888-ais savo dėdės parduotuvėje mačiusi Vincent Van Gogh. Nekokį išpūdi jai padarė šio aitraus tapytojo išvaizda.

Mokytoja

Verta paminėti V. Barmienės neeilinę meilę poezijai ir muzikai. Atsisėdusi prie pianino, gražiu soprano balsu meniškai padainuodavo vokiečių romantiškų dainų. Gerai pažinojo Salomėją Nerį. Turėjo kelis jos įrašytus rinkinius. Laiškus ir sveikinimus jai rašinėjo jos buvęs mokinis Kauno III gimnazijoje poetas, Eduardas Miezelaitis, irgi miręs šią vasarą birželio 6 d. Amžinybė sujungia visus.

Kaimynas

Rugpjūčio 2 d. mirė mano kaimynas **Edvardas Šišas**. Susipažinau su juo tada, kai jis čia su žmona Jane atsikėlė mazaug prieš 10 metų. Draugiška, rami pora. Visada skoningai apsiėmę. Butas jaukiai apstatytas, neperkrautas, pilnas šviesos ir lietuviško vaišingumo.

Edvardas Šišas

Taip ir gyvenome kaimyniškai antrame to paties namo aukšte. Ne už vienos sienos, bet atsiskyrę už dviejų. Kaip Lietuva ir Estija. Vieni kitus gerbėme. Vieni kitiems gero linkėjome. Kartais užsukdavau pas juos išgerti kavos. Pasigerėti lietuvių dailininkų originalais. Pasidalinti parapijietiškom naujienom ir anekdotais.

Deja, Edvardą sugriebė nelėmtoji užmaršumo liga, vadinamas Alzheimeris. Palengva, lyg saulėlydžio gaisras, jo atminties takas blėsdamas nyko. Vis tiek Edvardas, žmonos globojamas, ilgai laikėsi tiesus.

Kiekvienoj negandoj yra proprašė komedijai. Edvardas mėgo šypsotis ir dalyvauti šiltame pašnekesyje prie stalo. Jei jį užkludavau su kokia linksma fraze, jis bematant atsiliepėdavo — irgi samojingai. Kartą paklausiau: „Ar tu esi aukštaitis, ar žemaitis?“ Jis saliamoniškai atsakė: „Aš esu kaunietis“.

Tai tiesa: jis buvo daugiakalbis kaunietis. Gimė Petrapilyje 1913 m. Karui pasibaigus, šeima sugrįžo į Lietuvą. Čia Edvardas lankė mokyklą. Tarnavo Lietuvos kariuomenėje.

1941 m. Vilniaus universitete, išlaikęs visus egzaminus, tapo Pirmos laidos diplomuotu ekonomistu. Kaip daugelis, pasitraukė iš Lietuvos. Miunchene vedė Janiną Kasauskaitę. 1948 m. jaunavedžiai transporteriu „General Black“ išplaukė į Ameriką. Įsikūrė New Jersey valstijoje. Daug nedelsdamas, Edvardas ryžosi praplėsti savo profesijos akiratį: įstojo į Rutgers universitetą. Gavęs „Business Administration“ diplomą, pradėjo dirbti stambioje Metropolitan Life, Inc. Co. firmoje. Persikėlė į Kaliforniją. Pasitraukęs į pensiją, su žmona Janina darniai gyveno Santa Monikoje.

Jo lietuviškumas iševijoje nesiskyrė nuo daugelio tos kartos lietuvių. Priklausė Tautinei organizacijai. Rėmė politinius užmojus, šalpos darbą, prenumeravo kelis lietuvių laikraščius, pirkė dailininkų paveikslus. Paliko gausią giminę Lietuvą. Kiek žinau, tai veiktus, išsiimokslinę žmones.

Edvardą pakirto ne Alzheimeris, bet širdies sutrikimas. Kilnios buvo laidotuvės: kunigo Aloyzo Volskio vadožautas rožinis Santa Monikoje, palmados, aukojamos prel. Algirdo Olšausko, Šv. Kazimiero šventovėje. Artimųjų ir pažįtamų palydimas — su gen. konsulo Vytauto Čekanausko, Antano Maziuko, Rutos Sakienės ir kitų atsisveikinimo žodžiais — velionio kūnas atgulė Culver City miesto kalvose — Šv. Kryžiaus kapinių mauzoliejuje, rusvo nefrito marmuro kriptoje. Savo mylimo vyro vertę visada suvokė žmona Janina. Jo atminimas jai lieka neišdylanciai brangus.

Pr. Visvydas

Per „Saulute“. Lietuvos vaikų globos būrelį, nuperkamos Lietuvoje gaminamos kedutės cerebralinio paralyžiumi sergantiems vaikais. Šis berniukas džiaugiasi užsienio lietuvių dosnumo dėka parūpinta kedute.

Startec

SKELBIA:

SUTAUPYSITE
SKAMBINDAMI
Į TOLIMUS
KRAŠTUS!

79¢

už minutę
kalbant su Lietuva
24 val į dieną
7 dienas per savaitę

TIE KRAŠTAI TAIP
TOLI, KAIP TOLI
JŪSŲ TELEFONAS!

FREEDOM PLAN

Australija.....	42c
Kanada.....	19c
Vokietija.....	34c
Anglija.....	29c
JAV.....	13c

Nėra specialių mokesčių
Nėra suvaržymų
Nereikia pakeisti „long distance company“

1-800-483-5419

Pirmd. - penkt. 9 v.r. - 8 v.v.,
šešt. - sekmd. 9 v.r. - 5 v.v. EST

STARTEC
The Star of Long Distance Savings

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pianistas Andrius Žlabys, kurio koncertą rengia Amerikos Lietuvių radijo laidos rugsėjo 14 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre.

Viktoras Uta, Brighton Parko Lietuvių namų savininkų pirmininkas, uzsakė visą 10 vilietų stalą i „Draugo“ pokylį rugsėjo 21 d. Martiniuke salėje. Verta pažymėti, kad brightonparkiečiai jau išplatino net tris stalus i banketą. Tai turbūt rekordinis skaičius iš nedidelės lietuviškos apylinkės. Dekui!

Stanley Balzekas kiekviena proga paremia „Draugą“. Jis ir dabar uzsakė stalą i mūsų dienraščio pokylį Martiniuke salėje rugsėjo 21 d. Stalus galima uzsakyti ir bilietus isigyti dienraščio administracijoje.

Marytė Ambrozaitienė uzsakė viso stalo bilietus i „Draugą“ puotą Martiniuke salėje rugsėjo 21 d., tuo parodydama, kad ir Indianoje gyvenantys lietuviai remia „Draugą“.

Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos jauniai rengia „Back to School“ šokių šėštadienį, rugsėjo 13 d., tarp 6 ir 10 val. vak. Nekalto Marijos Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje. Kviečiami ne tik visi jaunesnieji Lietuvos Vyčiai, bet visas lietuviškas jaunimas. Bus galima nusipirkti uzkančių ir atsigerimo. Jaunimui įėjimas nemokamas, bet iš suaugusiųjų prašoma aukos.

Šv. Kazimiero seserys kviečia dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo malonės, kad jų įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos šėštadienį, rugsėjo 6 d., 9:30 va. r., vienuolyno motiniškojo namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Jaus aukos augstinas kun. Edward Andrews, OSA. Jėzus yra pasakęs: „Kur du ar daugiau prašys Tėvą mano vardu, jie bus išklausti“, todėl visi kviečiami gausiai dalyvauti Mišiose ir melstis šia kilnia intencija.

Lietuviai mėgsta klausytis kalbų ir pranešimų, bet pas mus dažniausiai kalba politikai, visuomenininkai, o rugsėjo 7 d., 9:15 val. r., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje bus proga pasiklausyti JAV kariuomenės pulkininko leitenanto Edmundo R. Čapo, ilgesnį laiką gyvenusio ir dirbusio Lietuvoje. 1992 m. penkias savaites jis dviračiu apkeleio visą Lietuvą, o dabar su žmona ir dūkrele gyvena Šiauliuose, dirbo Užsienio reikalų atstovu Šiaulių tarptautiniame uoste, mokė anglų kalbą ir kas savaitę dalyvavo radijo laidoje, pasakodamas apie Amerikos gyvenimo būdą. Jis taip pat raše straipsnius vietiniame laikraštyje. PLC renginių komitetas kviečia atvykti ir pasiklausyti šio įdomaus asmens odisejos.

JAV LB Vidurio vakarų apygarda ir jos apylinkių valdybos rengia „Vasara '97“ gegužinę rugpjūčio 31 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Gegužinės vieta — Pasaulio lietuvių centro sodeliai, 14911 127 Str., Lemont, IL. Vidurio vakarų LB apygardos pirm. Birutė Vindašienė, kartu su kitais rengėjais, maloniai visuomenę kviečia pasivaikinti, pasilinksinti ir laimėti vertingų dovanų.

GRAŽI RESPUBLIKONŲ GEGUŽINĖ

Praėjusio šėštadienio i sekmdienį naktį lietus ir perkūnija pažadino ne vieną Illinois lietuvių respublikonų lygos valdybos narį su neraminančiu klausimu, kas gi bus su mūsų gegužine? Tačiau aukštybėse kažkas uztaria lietuvių respublikonus ir sekmdienį kiek apsilaušęs dangus pragiedrėjo, o po pietų ir saulutė maloniai šypsojo. Svečių i gegužinę susirinko daugiau negu trys šimtai. Rengėjai apgailestavo, kad Pasaulio lietuvių centro stalų visiems neužteko. Prie maisto palapinių buvo ilgos eilės, nes visus viliojo Racine kepyklos pagaminti cepelinai, paskaninti paslaptingu padažu, paruoštu Illinois lietuvių respublikonų tartininkės Birutės Navickienės ir jos pagalbininkės Ritos Martišūnienės. Nestigo ir gardaus kugelio bei saldumynų, kuriuos aukojo Racine kepykla, jos savininkams lietuviai respublikonai dėkingi už nuolatinę paramą. Maistą labai vikriai dalino valdybos narės ir jų tartininkės. Prie baro darbovis jaunoms kartoms tartininkai Vytenis Milūnas, Rimas Baužys ir Linas Maskalūnas. Įdomu kad čia didžiausia paklausa buvo iš Lietuvos importuotam Utenos alui. Malonu, kad remiam Lietuvos gaminius. Visą popietę dalyvius muzika ir dainomis džiungė Algis Barniškis ir jauna solistė. Veliau atsirado ir norinčių padainuoti.

Papuoštoje „tribūnoje“ svečius pasveikino gegužinės rengimo pirmininkė Nijolė Maskalūnienė, o su įvairiais svečiais supažindino lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas. Illinois senatorius Kirk Dillard atvežė dalyviams dovanėles — veliausias Illinois valstijos kelių žemėlapius, o valstijos atstovas James Meyers apdalinu visus suvenyrinėmis nagams brūžyklemis. Illinois valstijos kontrolierės Lolitos Didrickson vardu dalyviams sveikino jos atstovas, taip pat ir estų respublikonų atstovas Olaf Pikat dalyvavęs su žmona ir kiti svečiai.

Lauktas svečias, buvęs Kongreso atstovas Edward Derwinski, jau šėštadienį su geriausiai linkėjimais skambino lygos pirmininkui iš Northwestern ligoninės, pranešdamas, kad gydytojai jo dar neišleidžia. Daliai svečių jau išvykusių, iš kitų įsipareigojimų atvykusių Illinois valstijos izdininkė Judy Baar Topinka, ne tik pasveikino dalyvius ir dėkojo už lietuvių paramą praėjusiose rinkimuose, bet pasiskolinusi akordeoną palinksmo dalyviams smagia polka. Buvo praveisti ir gausių laimikių laimėjimai, o veliau atvy-

kę Cicero miesto atstovai laimėjimus papildė dovanėlėmis nuo Cicero miesto prezidentės Betty Loren Maltese. Laimėjimus pravedė Rima Sell ir tartininkės. Svečiai linksminosi iki velumos, džiaugdamiesi gamta ir malonių besibaigiančios vasaros oru. Kai kurie šoko, kai kurie sudarinėjo ratelius ir sukosi pagal muziką.

Svečių tarpe buvo graži grupė lietuvių respublikonų rėmėjų iš Cicero. Mindaugui Baukui vadovaujant, daugelis jų talkina gegužinės darbams, o veliau jungėsi i linksmybes, nepaisydami nuovargio.

Pavėluotai, po posėdžio, i gegužinę atvyko naujasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantasis su buvusiu pirmininku Bronium Nainiu. Malonu buvo matyti gegužinėje ir lietuvių demokratų darbuotoją Rimą Česonį. Rengėjai džiaugėsi pasisekusia gegužine ir dėkojo visiems tartininkams, kuriuos išsivardinti būtų sunku. Dalyviai skirstėsi patenkinti turėję gražią progą pabendrauti gamtoje ir lietuviškoje aplinkoje.

Korespondentas

Ar prisimenate kun. Antaną Markų, kuris buvo pasiryžęs išleisti nedidelę knygėlę su maldomis i Šiluvos Mariją kaip tik didžiųjų Šiluvos atleidų proga? Tuo jis norėjo supažindinti ir lietuvius ir angliškai kalbančius turėję gražią progą pabendrauti gamtoje ir lietuviškoje aplinkoje.

Ar prisimenate kun. Antaną Markų, kuris buvo pasiryžęs išleisti nedidelę knygėlę su maldomis i Šiluvos Mariją kaip tik didžiųjų Šiluvos atleidų proga? Tuo jis norėjo supažindinti ir lietuvius ir angliškai kalbančius turėję gražią progą pabendrauti gamtoje ir lietuviškoje aplinkoje.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos Lemonte kapelionas kun. Algirdas Palionkas, SJ, grįžo po ilgesnių vasaros atostogų ir vel sėkmingai darbuosis lietuvių sielovadoje.

PLC gegužinėje, Lemonte, malonu su bičiuliais susitikus mintimis pasidalinti.

Rugpjūčio 17 d. Pasaulio lietuvių centro „Skubančios vasaros šventeje“ padeda maistą lankytojams išdalinti (iš kairės): Giedrė Kazlauskaitė, Siga Vasaitytė, maistą parūpina vyr. šeimininkė Rota Sušinskaitė, Daina Ringutė, Aurelija Sušinskaitė ir Viktorija Sušinskaitė. Iš tokių jaunų „padavėjų“ rankų, be abejo, visiems ir patiekalai buvo skanesni...

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

SKUBANČIOS VASAROS ŠVENTĖ PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Šventė praėjo linksmai. I pasilinksminimą suvažiavo tikrai labai daug žmonių. Šėštadienio vakare pražūsi audra neišgąsdino Pasaulio lietuvių centro lankytojų. Labai gerai, kad turime didelę, vėsinaimą salę. Salėje, kad ir susigrūdė, tilpome visi. Daugiausia nukentėjo šokėjai, nes jiems palikome mažiausiai vietos. Maisto pagaminimu ir išdaliniu rūpinosi mūsų jaunesnieji, bet šiek tiek prisidėjome ir vyresnieji. Kugelį iš 300 sv. bulvių iškepė mes, PLC renginių komiteto moterys. Kugelį suvalgė visa, neliko nei gabalėlio. Pyragus ir duoną padovanojo Racine ir Baltic kepyklos. Šočiai ir skaniai pavalgis, norėjosi šokti. Padėka muzikos vadovui ir dainininkei. Laimėjimuose kiekvienas galėjo bandyti savo laimę, o dovanos buvo labai geros ir vertingos. Kam nusišypsojo laimė — džiaugėsi. Suradome mecenatą, kuris paaukojo vienų metų „Draugą“ prenumeratą. Tai mūsų padėka „Draugą“ dienraščiui už paramą.

Skyrėme dvi pinigines premijas už gražiausiai pašoktą polką. Tik gaila, kad nebuvo daug vietos šokti, nes ant dalies šokių aikštelės turėjome pastatyti stalus, kad kaip nors visi tilptumėm. Rengėjoms smagu ir geriausia padėka, kai suvalgo visą maistą i linksmi dalyviai, o taip atsitiko šį kartą. Dėkoju šeiminiųkams, jaunoms, linksmoms maisto dalintojoms, visiems, kurie suaukėjo laimėjimams labai vertingas dovanas, ne tik daiktus, bet ir skanias picas. Padėka bilietų platintojoms ir visiems šventės dalyviams. Pavardžių neminiu, nes buvo labai daug tartininkų, tartininkų, aukotojų, Pralėidus bent vieną pavarde, būtų labai nesmagu. Taigi, aciū visiems, kurie bet koku būdu prisidėjo prie šios šventės pasisekimo. Dar kartą pamatėme, kaip reikalingas

šis centras, remkime jį, tapkime jo nariais, nes Pasaulio lietuvių centras — tai mūsų lietuviško gyvenimo jungtis.

Bronė Nainienė

„The Spirit of Chicago“ yra ištaigingas laivas, kuriame nuolat vyksta puotos arba trumpos turistinės kelionės, norintiems pasigerėti miesto pakrantės vaizdais iš gražio Michigan ezero. Spalio 4 d., 6 val. vak., tame laive rengiamas Lithuanian Mercy Lift organizacijos lešų telkimo Lietuvos ligoninėms, ypač džiovininkų sanatorijoms, pokylis. Daina Siliūnienė jau sukvietė savo draugus ir sudarė net tris stalus svečių i ši šaunų pokylį. Rezervacijos priimanamos vakarais tel. 708-442-8297.

SKELBIMAI · REKLAMA · SKELBIMAI

x Amerikos Lietuvių radijas rugsėjo 14 d. 3 v.p.p. rengia pianisto-kompozitoriaus Andriaus Žlabio koncertą. Visi kviečiami. Bilietai: „Seklyčioje“, 2711st W.71 St. ir Lion Farm, 216 Main St. Lemont, IL.

x TRANSPAK praneša: „Mazeikių rajono seniųjų duomenimis, kaime gyventojų ne tik nemažėja, bet netgi daugėja. Tai reikškia, kad kaimė padidėjo gimstamas. Migracija atspindi nepasiturinčių žmonių bėgimas iš miesto: Dapšiuose gyventojų i sodybų padaugėjo nuo 1993 m. Prieš 5 metus čia buvo 18 kiemų ir 48 gyventojai, šiuo metu — 20 kiemų ir 56 gyventojai“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos i Lietuvą. Maisto siuntiniai.

x „Maironio“ lituanistinė mokykla, Pasaulio Lietuvių centre, Lemont, IL, pradeda rugsėjo 6 d. Ta dieną nuo 9-10 val. ryto vyks naujų mokinių ir galutinė registracija. Registruoti mokiniai renkasi klase 9:45 v.r. Maironio mokyklos oficialus mokslo metų atidarymas vyks bažnyčioje 10:15 v.r. Visi mokiniai dėvi mokyklos marškinėlius. Tuoj po atidarymo tėveliai yra kviečiami dalyvauti tėvų komiteto susirinkime apatinėje salėje. Bus svarbus pranešimai. Nuo 10-12 v. p.p. vyks pamokos mokiniams. Mokykloje veikia darželis (4 ir 5 metų programa), atskiros vaikų ir suaugusiųjų lietuviškai besimokančių klases bei 10 klasių pagal Švietimo tarybos programą. Raginame paštu gautus registracijos lapus nedelsiant grąžinti iki rugsėjo 2 d. Su klausimais kreiptis i mokyklos direktorę, Eglę Novak tel. (630) 257-5918.

x Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai, per Mazosios Lietuvos Lietuvių dr-ja Čikagoje, Viktor Makiejus iš Crown Point, IN, aukojo \$25. Dekodami rėmėjai, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą Maž. Lietuvoje, aukas suinteriuant: „Karaliaučiaus krašto lietuviųbei“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.

x Vanda Prunskienė, viesdama Lietuvoje, savo vyro a.s. chemiko Jono Prunskio septynerių metų mirties prisiminimui paaukojo \$5,000 tremtinių Grįzimo fondui ir \$1,000 našlaičiams maistui.

x A.s. EDMUNDAS BAZĖNAS, sulaukęs 82 metų mirė š.m. liepos 31 d. Gulf Port, FL. Draugai ir artimieji, pagerdami jo atminimą, aukojo Lietuvos našlaičiams: \$30, A.G. Balbats; \$25, M. Paremskis; \$20, E. J. Dirigenčius, V. E. Vaškėliai, Al. Bazėnas, Neda Augaitienė, S. Trapenskas, Richard N. Bazėnas, Olga Bazėnas, dr. K. M. Nall; \$15, S. S. Vaškiai; \$10, E. M. Kleinaitis, Irena Jakštienė, Ona Šiaudikis, J. O. Pupinkai, K. Vaicaitis, J. Kirtikliai, M. Šauhenė, V. Kartanai, J. Budrikis, P. J. Jancauskas, J. B. Taoras, A. P. Gudoniai, F. M. Kavaliauskai; \$5, A. Acius.

Iš viso Lietuvos našlaičiams suaukota \$365.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuomlčiais. Kreiptis i Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

(sk.)

(sk.)